

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на Димитър Стоянов Вергиев на тема: „Проблеми и перспективи на финансовия инженеринг при електронната търговия с нефтени фючърси” за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

От доцент д-р инж. Петър Радев Гечев, научна специалност 05.02.18 Икономика и управление и 05.02.21 Организация и управление на производството, председател на Научно жури със заповед на Ректора на ХТМУ – София 11Д-20-98/26.05.2011 г.

Димитър Вергиев е завършил бакалавърска степен по специалността Органична химична технология и модул Горива, и магистърска степен по специалността „Стопанско управление” в ХТМУ София.

От 2009 г. е зачислен, като докторант в катедра „Икономика и стопанско управление” на ХТМУ по научното направление 05.02.18 Икономика и управление. Едновременно с това той води упражнения и като асистент в специалностите „Индустриален мениджмънт” и „Стопанско управление” на ХТМУ.

В този период той показва, че може успешно да съчетава научно изследователската с преподавателската и делова работа. Проявява се, като задълбочен и дисциплиниран, стриктно изпълняващ своите задължения докторант и служител.

1.Обща оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на Димитър Вергиев е посветен на един актуален както за теорията, така и за стопанската практика проблем, с нарастващо значение за икономиката, както в регионален, така и в глобален аспект.

Считам, че изследователската теза е формулирана сполучливо. На тази основа правилно са дефинирани предмета и обекта на изследване. Основната цел и свързаните с нейното постигане задачи дават възможност да се оцени постигнатото от докторанта. Използваните подходи и методи в изследването са дали възможност за едно целенасочено изследване в областта на финансовия инженеринг и електронната търговия с нефтени фючърси.

В един достатъчен обем (181 страници), логическа последователност и обвързаност, в четири глави, докторантът развива своята теза, за да направи обобщения и съответните изводи.

В структурен аспект дисертационният труд в глава първа и втора разглежда същността и характеристиките на финансния инженеринг и диверсифициране на неговия инструментариум. В тази част докторантът е показал добро познаване на състоянието на проблема, коректно третиране на литературните източници, както и оценка на инструментариума на борсовите инструменти.

Трета глава третира спецификата на електронната търговия с деривативни финансови инструменти и тяхното приложение, както и системите за електронно разплащане.

Четвърта глава „Финансия инженеринг и електронната търговия на нефтени фючърси”, е свързана с разработките на докторантъта за ролята на тези инструменти за управление на риска, определянето на ценовите тенденции и механизмите за търговия със сиров петрол и газ. Това е послужило, като основа за аналитичните констатации и конструктивните предложения, които прави докторантът.

2. По основните приноси в дисертацията

Анализът на дисертационният труд, както и приложената в автореферата справка показват, че приносните моменти могат да се групират основно в следните направления:

- Систематизиране и обобщение на характеристиките на финансия инженеринг и мястото и значението на електронната търговия и финансовите инструменти в търговията с нефтени фючърси;
- Дефиниране на подход и определяне на насоките за диференциране на инструментариума на финансия инженеринг;
- Анализиране и определяне на възможностите за реална търговия на инструменти в областта на сировия петрол и природния газ;

- Интерпретиране на основните концепции на финансовия инженеринг в съответствие с потребностите на борсовата търговия с финансови инструменти.

Посочените приноси могат да бъдат отнесени към обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания, както и приложение на механизми и методи за решаване на конкретен проблем. Считам, че те са лично дело на докторанта.

3. Публикации по дисертационния труд

Списъка на публикациите свързани с дисертационния труд показва, че докторанта се представя с достатъчен брой публикационна дейност в това направление (8 публикации), като половината от тях (4), са негово лично дело, като единствен автор. Представените публикации показват, че в тях се съдържат основни моменти от дисертацията и правят достояние на научната общественост разработките на докторанта.

Представения автореферат отговаря на изискванията и отразява напълно съдържанието на дисертационния труд.

4. Критични бележки и препоръки

Внимателното запознаване с дисертационния труд показва, че има допуснати и някои неточности и пропуски по съществени, от които са:

- Прекомерното разпростиране върху същността на финансовите инструменти, което в известна степен размива целевата насоченост към фючърсните сделки;
- Прекалената детализация в някои от главите (предимно първа), и недостатъчните обобщения;
- Необходимостта от по-голям акцент върху електронната търговия, като основен инструмент при търговията с нефтени фючърси;
- Отделяне на по-голямо внимание на предложенията и ползите за практиката.

Направените критични бележки ни най-малко не омаловажават постигнатото от докторанта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд е цялостно научно изследване на значим и актуален научен и приложен проблем. Формулираните задачи са решени и е постигната поставената цел. Налице са научно-приложни приноси, които обогатяват научното познание и имат практическа значимост.

Дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на образователно-научната степен „доктор“ и заслужава положителна оценка.

Всичко това ми дава основание със сигурност да препоръчам на Научното жури да присъди на докторанта Димитър Стоянов Вергиев образователната и научна степен „доктор“.

15.06.2011 г.

Доц.д-р. Петър Гечев